

Evropska
komisija

CASP2022

Usklajeno delovanje
za varnost izdelkov

Ozonski čistilci
zraka in
sterilizatorji

Končno
poročilo

Kazalo vsebine

Kazalo vsebine	2
Seznam okrajšav	2
Povzetek	3
1. del	
1. Pregled dejavnosti	4
1.1. Sodelujoči organi za nadzor trga	4
1.2. Obseg izdelka in merila za preizkušanje	4
1.2.1. Obseg izdelka	4
1.2.2. Merila preizkušanja	4
2. Vzorčenje in preizkušanje	5
2.1. Kanali za distribucijo in kanali vzorčenja	5
2.2. Postopek preizkušanja	5
3. Rezultati preizkusov	6
3.1. Pregled rezultatov preizkušanja in glavnih ugotovitev	6
3.2. Rezultati po posamezni klavzuli	6
3.3. Zaključki o rezultatih preizkusov	7
4. Ocene tveganja in ukrepi	8
4.1. Rezultati ocene tveganja	8
4.2. Korektivni ukrepi	8
5. Sklepi in priporočila	9
5.1. Sklepi	9
5.2. Priporočila za deležnike	9
1. del	
1. Kaj so projekti CASP?	10
Vloge in odgovornosti	
2. Delovni načrt za dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki	11
3. Orodja in procesi dejavnosti, povezanih s posameznimi izdelki	12

Seznam okrajšav

OKRAJŠAVA	OPIS
CASP	Usklajeno delovanje za varnost izdelkov
EGP	Evropski gospodarski prostor
EK	Evropska komisija
EN	Evropski standard
EU	Evropska unija
GD JUST	Generalni direktorat za pravosodje in potrošnike Evropske komisije
LVD	Direktiva o nizki napetosti (2014/35/EU)
MSA	Organ za nadzor trga
PSA	Dejavnost, povezana s posameznim izdelkom
RAPEX	Sistem hitre izmenjave informacij
Smernice RAPEX	Sklep (EU) 2019/417
UV	Ultravijolična svetloba

Povzetek

Cilji dejavnosti

Projekti usklajenega delovanja za varnost izdelkov (CASP) omogočajo vsem organom za nadzor trga (MSA) iz držav Evropske unije (EU)/Evropskega gospodarskega prostora (EGP), da skupaj zagotovijo, da se nevarni izdelki hitro odstranijo z enotnega trga. Ta dejavnost je bila osredotočena na ozonske čistilce zraka in sterilizatorje. Izdelki so bili vzorčeni in preizkušeni po skupno dogovorjenih merilih v evropskem laboratoriju, ki so ga izbrali sodelujoči organi za nadzor trga.

Obseg izdelka

Ozonski čistilci zraka in sterilizatorji, ki se napajajo iz električnega omrežja in stojijo na tleh ali površini.

Glavna merila preizkušanja

Načrt preizkušanja je vključeval:

- izbor členov iz evropskega standarda (EN) 60335-1:2012 Varnost gospodinjskih in podobnih električnih aparatov (uporablja se v povezavi z EN 60335-2-65 o aparatih za čiščenje zraka);
- EN 60335-2-109 - klavzula 32 Sevanje, strupenost in podobne nevarnosti;
- EN 62471:2008 Fotobiološka varnost sijalk in sistemov s sijalkami.

Rezultati

- Od 16 preizkušenih vzorcev jih skupno 14 ni izpolnjevalo vsaj ene od zahtev načrta preizkušanja.
- Klavzule standarda EN 60335-1:2012, pri katerih je bilo še posebej veliko vzorcev, ki niso izpolnjevali zahtev, so bile klavzula 7 – Označevanje (11 vzorcev), klavzula 8 – Zaščita delov pod napetostjo (7 vzorcev), klavzula 22 – Izdelava (9 vzorcev) in klavzula 29 – Izolacijska in plazilna razdalja in trden izolator (8 vzorcev).
- Skupaj 7 od 16 vzorcev ni izpolnjevalo zahtev standarda EN 62471:2008 Fotobiološka varnost sijalk in sistemov s sijalkami.
- Skupaj 10 od 16 vzorcev ni izpolnjevalo zahtev klavzule 32 standarda EN 60335-2-109:2010 – Sevanje, strupenost in podobne nevarnosti.

Sklepi

Dejavnost je pokazala zaskrbljujoče rezultate, saj 14 od 16 vzorcev ni izpolnjevalo vsaj ene od zahtev iz načrta preizkušanja. To kaže, da imajo gospodarski subjekti težave pri izpolnjevanju ustreznih standardov, in sicer ne le tistih, ki se nanašajo na nevarnosti posameznih izdelkov, temveč tudi splošnih zahtev glede električne varnosti.

Po ukrepih, ki jih je sprožila kampanja skupnega preizkušanja (do 14. aprila 2023), sta bila s trga umaknjena dva izdelka. Ukrepi za druge izdelke, ki niso izpolnjevali zahtev, še niso bili sprejeti.

Ključna priporočila

Za potrošnike

- Izdelke uporabljajte na ustrezen način in skrbno upoštevajte **navodila glede časa in načina uporabe ter bodite pozorni na opozorila**, ki so nameščena na napravah. Uporabljajte samo rezervne dele, ki jih je odobril proizvajalec.
- Pri uporabi naprav za proizvodnjo ozona bodite previdni. **Ozon je zelo koroziven**, zato lahko slabo načrtovane naprave, ki proizvajajo visoke ravni te snovi, poslabšajo električno varnost.

Za gospodarske subjekte

Pri oblikovanju takšnih izdelkov poskrbite, da:

- ultravijolično (UV) sevanje ne pride v neposreden stik z očmi ali kožo;
- filtra izdelka ni mogoče odstraniti brez uporabe orodja in izdelka ni mogoče uporabljati brez filtra;
- izdelek ne proizvaja ozona, ki bi bil nevaren za uporabnika.

Upoštevajte osnovna načela **oblikovanja za električno varnost izdelkov**.

Za javne organe

- Prizadevanja za nadzor trga še naprej osredotočajte na ozonske čistilce zraka in sterilizatorje. Gre za **nastajajoč proizvodni sektor**, ki zahteva precejšnje posege za zagotavljanje skladnosti in obvladovanje trenutnih tveganj.
- **Izobražujte potrošnike** o tveganjih, ki jih ti izdelki predstavljajo.

Za organizacije za standardizacijo

Razmislite o pripravi standarda posebej za ta razred izdelkov, glede na njihovo očitno priljubljenost in težave, ki jih imajo proizvajalci pri izdelavi varnih in skladnih izdelkov.

1. Pregled dejavnosti

1.1. Sodelujoči organi za nadzor trga

V dejavnosti, povezani s posameznim izdelkom (PSA) za ozonske čistilce zraka in sterilizatorje, so skupno sodelovali štiri organi za nadzor trga iz štirih držav članic EU.

Tabela 1 – Seznam sodelujočih organov za nadzor trga

DRŽAVA	ORGAN ZA NADZOR TRGA
Češka	Češka trgovinska inšpekcija
Slovaška republika	Slovaška trgovinska inšpekcija
Slovenija	Tržni inšpektorat Republike Slovenije
Švedska	Švedski nacionalni odbor za električno varnost

1.2. Obseg izdelka in merila za preizkušanje

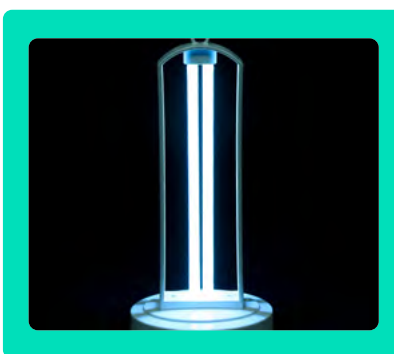
1.2.1. Obseg izdelka

Organi za nadzor trga so se dogovorili, da obseg izdelka omejijo na naprave, ki se napajajo iz električnega omrežja in stojijo na

tleh ali na površini. Baterijski izdelki in komercialni ali vgrajeni izdelki niso bili vključeni v to dejavnost.

OZONSKI ČISTILEC ZRAKA

UV-SVETILKA

1.2.2. Merila preizkušanja

Ozonskih čistilcev zraka in sterilizatorjev ne ureja nobena posebna zakonodaja za izdelke, z izjemo direktive o nizki napetosti (2014/35/EU) (LVD). Standard EN 60335-2-65 se lahko uporablja za ocenjevanje električne varnosti aparatov za čiščenje zraka za gospodinjstvo in podobne namene, vendar za te posebne izdelke ni posebnih zahtev za ocenjevanje emisij ozona in varnosti virov UV-sevanja. Zato so bili po analogiji uporabljeni najustreznejši usklajeni standardi¹.

Na podlagi pogovorov z organi za nadzor trga in tehničnim strokovnjakom je bilo zato dogovorjeno, da bo načrt preizkušanja vključeval zahteve naslednjih standardov:

- **EN 60335-1:2012 Varnost gospodinjskih in podobnih električnih aparatov.** Ta standard določa glavne zahteve za vse gospodinjske aparate, ki se napajajo iz električnega omrežja, in se uporablja v povezavi z ustreznimi specializiranimi standardi, kot je EN 60335-2-65 Posebne zahteve za aparate za čiščenje zraka. Izveden je bil izbor preizkusov z uporabo ustreznih klavzul, da bi ugotovili glavna električna in mehanska tveganja, ki jih predstavljajo vzorci.

- **EN 60335 Gospodinjski in podobni električni aparati – del 2–109: Posebne zahteve za naprave za obdelavo vode z UV-sevanjem.** Pri oceni, ali je nastali ozon presegel mejne vrednosti, določene v standardu, se je uporabljala zlasti klavzula 32 Sevanje, strupenost in podobne nevarnosti.
- **EN 62471:2008 Fotobiološka varnost sijalk in sistemov s sijalkami.** Laboratorij je ta standard uporabil kot merilo za varnost vira UV-sevanja in, čeprav posamezne klavzule niso bile obravnavane, je bilo podano mnenje o skladnosti zadevnega sistema s sijalkami.

Poleg laboratorijskih preiskav so organi za nadzor trga preverili tudi priložena opozorila, oznake in navodila v svojih nacionalnih jezikih. Tehnični strokovnjak je pripravil kontrolni seznam z glavnimi zahtevami, da bi zagotovil dodatne smernice za organe za nadzor trga.

¹ Naslednji standardi so bili uporabljeni kot standardi, ki se neposredno uporabljajo za ta razred izdelkov: EN 60335-1:2012 Splošni standard za gospodinjske aparate, ki se napajajo iz električnega omrežja; EN 62471:2008 Fotobiološka varnost sijalk in sistemov s sijalkami.

2. Vzorčenje in preizkušanje

2.1. Kanali za distribucijo in kanali vzorčenja

Vzorčenje je bilo izvedeno na podlagi predhodne izbire vsakega od organov za nadzor trga v skladu s posebnostmi posameznega trga. Organi za nadzor trga so skupaj zbrali 18 vzorcev, in sicer tako na spletu (15 vzorcev) kot v fizičnih trgovinah (trije vzorci). En vzorec je bil na koncu obravnavan kot izven obsega, saj je

namenjen samo za poklicno uporabo in ni na voljo na trgu za potrošnike². Poleg tega je švedski organ za nadzor trga en vzorec kupil prek spleta, vendar ni nikoli prišel v prostore organa za nadzor trga, zato ni bil preizkušen.

Tabela 2 – Število vzorcev, ki so jih zbrali sodelujoči organi za nadzor trga

DRŽAVA	MSA	ŠTEVILO VZORCEV
Češka	Češka trgovinska inšpekcija	4
Slovaška republika	Slovaška trgovinska inšpekcija	4
Slovenija	Tržni inšpektorat Republike Slovenije	4
Švedska	Švedski nacionalni odbor za električno varnost	6
SKUPAJ		18

2.2. Postopek preizkušanja

Preskuševalni laboratorij za to dejavnost je bil izbran z razpisnim postopkom, ki se je začel maja 2022. Razpisne specifikacije so bile poslani 209 laboratorijem v EU/EGP, ki so bili opredeljeni na podlagi strategije za sodelovanje laboratorijev projektne skupine. Vsak laboratorij je bil pozvan, naj predloži ponudbo, ki vključuje elemente, navedene v razpisni dokumentaciji, kot so podrobne informacije o določanju cen, in spremne dokumente, ki dokazujejo certifikacijo, ustrezne izkušnje strokovnjakov in poročila o preskusih. Štirje laboratoriji so v danem časovnem okviru predložili ponudbo in vsi so bili povabljeni na razgovor, da bi se o ponudbi podrobneje pogovorili. Med vmesnim srečanjem

so bile organom za nadzor trga predstavljene primerjalne analize tehnične kakovosti in finančnih vidikov ponudb, prejetih od laboratorijev. Organi za nadzor trga so izbrali laboratorij, ki je prejel največje število točk na podlagi tehnične kakovosti.

Po izbiri laboratorija so organi za nadzor trga imeli tri meseca časa, da zberejo vzorce in jih pošljejo v laboratorij. Pri postopku preizkušanja ni prišlo do zamud in je bil zaključen 24. januarja 2023. Laboratorijsko srečanje je potekalo 7.–8. februarja 2023.

Slika 1 – Časovnica postopka vzorčenja in preskušanja

² Izdelek je bil obravnavan kot izven obsega, zato rezultati preizkušanja niso vključeni v številke tega poročila.

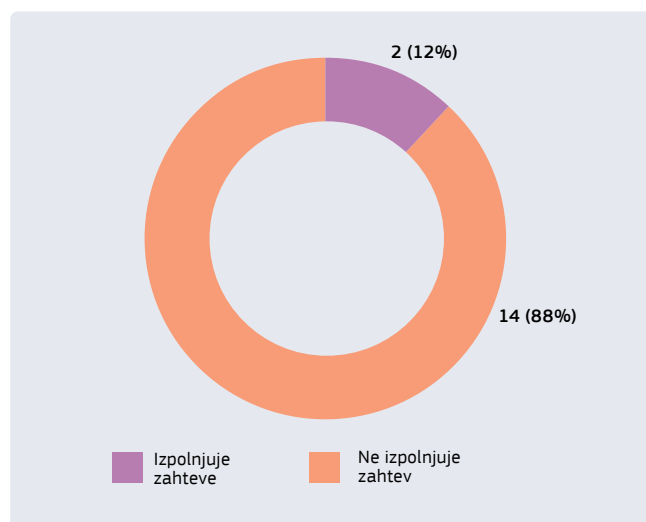
3. Rezultati preizkusov

3.1. Pregled rezultatov preizkušanja in glavnih ugotovitev

Skupno 14 od 16 testiranih vzorcev ni izpolnjevalo vsaj ene od zahtev, navedenih v načrtu preizkušanja, kot je prikazano na *sliki 2*.

Organi za nadzor trga so opravili preverjanja opozoril, oznak in navodil v svojih nacionalnih jezikih. Od 16 vzorcev jih 10 ni izpolnjevalo zahtev. Najpogostejše neskladnosti so bile: manjkajoča opozorila in oznake, informacije o izdelku, ki niso v uradnem jeziku, nepopolna navodila za naprave, ki vsebujejo oddajnike UV-C.

Slika 2 – Skupni rezultati preizkusov (brez opozoril, oznak in navodil) (N=16)

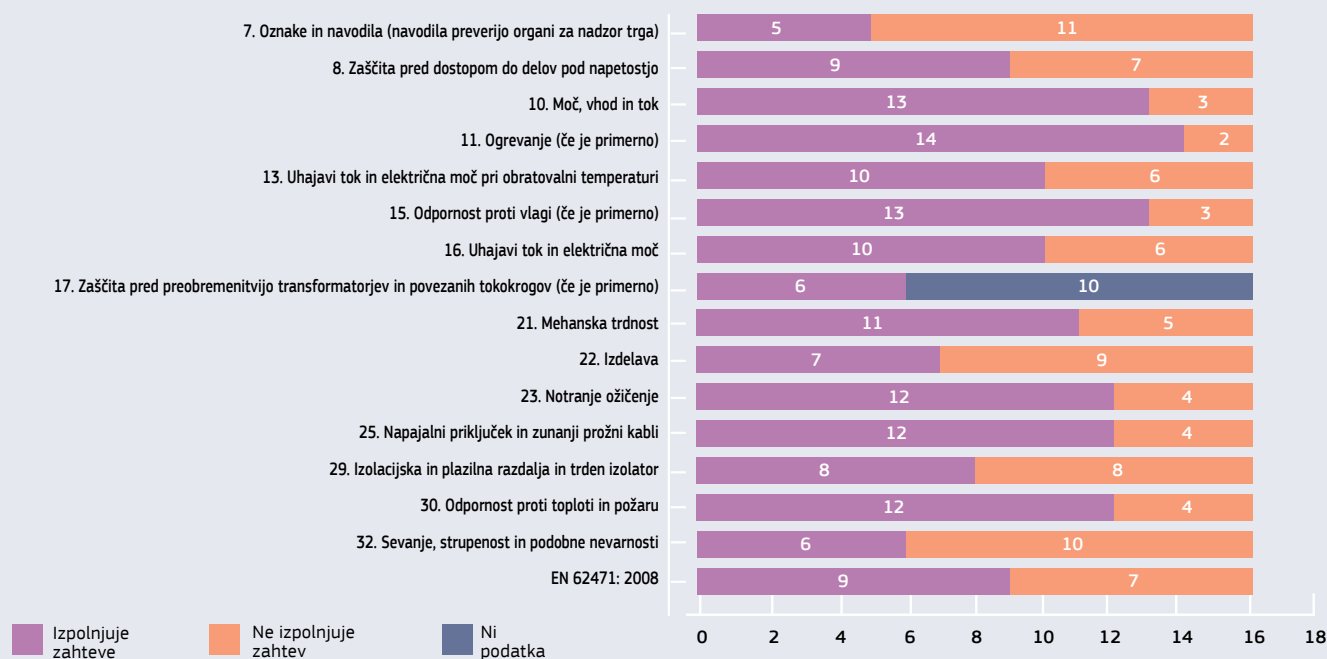

3.2. Rezultati po posamezni klavzuli

Pri pregledu rezultatov po posameznih klavzulah standarda EN 60335-1:2012 je bilo ugotovljeno, da so bile klavzule, pri katerih je bilo še posebej veliko vzorcev, ki niso izpolnjevali zahtev, klavzula 7 (Označevanje), klavzula 8 (Zaščita pred dostopom do

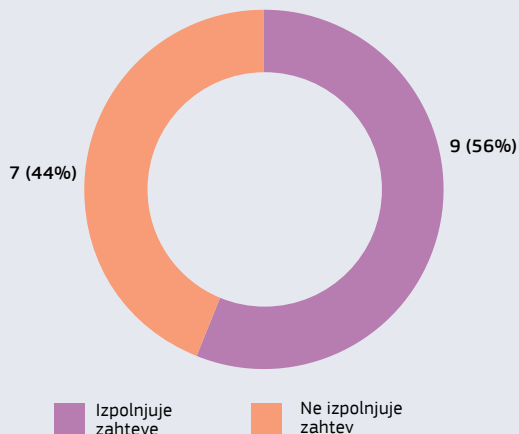
delov pod napetostjo), klavzula 22 (Izdelava) in klavzula 29 (Izolacijska in plazilna razdalja in trden izolator). Slika 3 vsebuje podrobnejši pregled rezultatov preizkusov glede na klavzulo.

Slika 3 – Rezultati preizkusov po posameznih klavzulah – EN 60335-1:2012 (N=16)

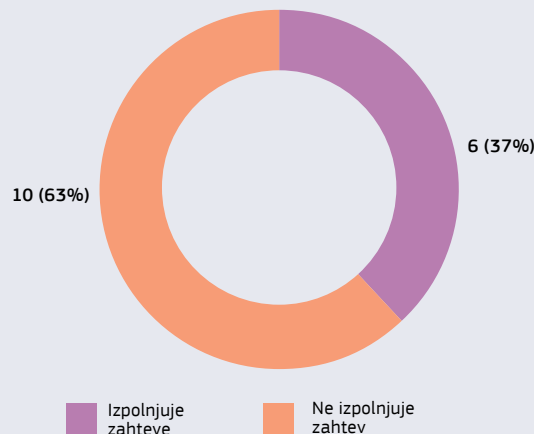
Pri preskušanju glede na standard EN 62471:2008 Fotobiološka varnost sijalk in sistemov s sijalkami sedem od 16 vzorcev ni izpolnjevalo zahtev (glejte *slika 4*).

Slika 4 – Rezultati – EN 62471:2008 (N=16)

Pri preizkušanju glede na EN 60335-2-109:2010, klavzula 32 Sevanje, strupenost in podobne nevarnosti, 11 od 16 vzorcev ni izpolnjevalo zahtev (glejte *slika 5*).

Slika 5 – Rezultati, EN 60335-2-109:2010 – klavzula 32 Sevanje, strupenost in podobne nevarnosti (N=16)

3.3. Zaključki o rezultatih preizkusov

14 od 16 vzorcev ni izpolnjevalo zahtev iz načrta preizkušanja, pri čemer so bili upoštevani preizkusi, ki jih je opravil laboratorij, in pregledi organov za nadzor trga glede opozoril, oznak in navodil. Nekateri vzorci niso izpolnjevali nekaterih tehničnih zahtev, povezanih s posebno funkcijo in namenom izdelka, za katere ni neposredno veljavnih usklajenih standardov in za katere so bili po analogiji uporabljeni drugi standardi. Vendar precej vzorcev ni izpolnjevalo zahtev za električno varnost, za katere je profil tveganja dobro uveljavljen v zvezi z vsemi električnimi izdelki.

Ozonski čistilci zraka in sterilizatorji so razmeroma nova vrsta izdelkov, rezultati preizkusov pa kažejo, da se proizvajalci soočajo z izzivi pri izpolnjevanju ustreznih zdravstvenih in varnostnih zahtev in standardov. Razlog za to je lahko nezrelost trga ali pomanjkanje neposredno ustreznih standardov za izdelke, čeprav včasih niso bile upoštevane niti osnovne zahteve glede električne varnosti, ki temeljijo na dobro uveljavljenih inženirskih načelih.

Med glavnimi ugotovitvami, ki so se pokazale med dejavnostjo, so naslednje:

- Preizkušeni izdelki predstavljajo nevarnosti, ki lahko pomenijo znatno tveganje za uporabnike, bodisi v zvezi z načeli osnovne električne varnosti bodisi v zvezi s posebno funkcijo izdelka.
- Oblikovalci in proizvajalci imajo težave pri zmanjševanju posebnih nevarnosti novih izdelkov, zlasti če ni na voljo standardov za njihovo količinsko opredelitev. Zdi se, da številni akterji na nastajajočem trgu čistilcev zraka niso ustrezno obravnavali varnostnih zahtev direktive LVD³, ki morajo biti vedno izpolnjene.
- Za ustrezno oceno učinkovitosti teh izdelkov ne obstajajo ustrezne zahteve, kar pomeni, da je lahko izdelek varen z vidika emisij, vendar dejansko ne izpolnjuje svojega predvidenega namena (čiščenje zraka).

Glavna tveganja

Glavne vrste tveganj, ki so bile ugotovljene v okviru preizkusov, so naslednje:

- **Električni udar in požar** za vzorce, ki niso izpolnjevali električnih zahtev.
- **Izpostavljenost UV-sevanju.** To lahko povzroči resne poškodbe oči in kože, če je izpostavljenost dovolj dolga.
- **Izpostavljenost ozonu.** Ta naravno prisoten plin je oksidant in lahko v koncentracijah, ki presegajo določene mejne vrednosti, škoduje dihalnemu sistemu vseh potrošnikov, zlasti pa tistih, ki so posebej občutljivi (npr. astmatiki).
- **Predvidljiva zloraba.** Ti izdelki so inherentno povezani z določenimi tveganji. Nevarnosti za uporabnika niso vedno očitne, prav tako pa ne varni načini uporabe. Zato so **navodila in opozorila** ključnega pomena za obvladovanje tveganj.

Če na primer v navodilih ni jasno navedeno, da mora uporabnik zapustiti prostor, ko je ozonski čistilec zraka vklopljen, lahko uporabnik ostane v prostoru in je izpostavljen ravni ozona, ki presega mejne vrednosti. Poleg tega imajo lahko izdelki dele, ki jih je mogoče zamenjati v pričakovani življenjski dobi izdelka. Če ti deli niso povsem enake zasnove in specifikacije kot originalni deli, lahko vplivajo na tveganje, ki ga predstavlja izdelek, saj morda ne gre več za isti izdelek, kot je bil prvotno zasnovan in izdelan.

³ EUR-Lex - 32014L0035 - SL - EUR-Lex (europa.eu)

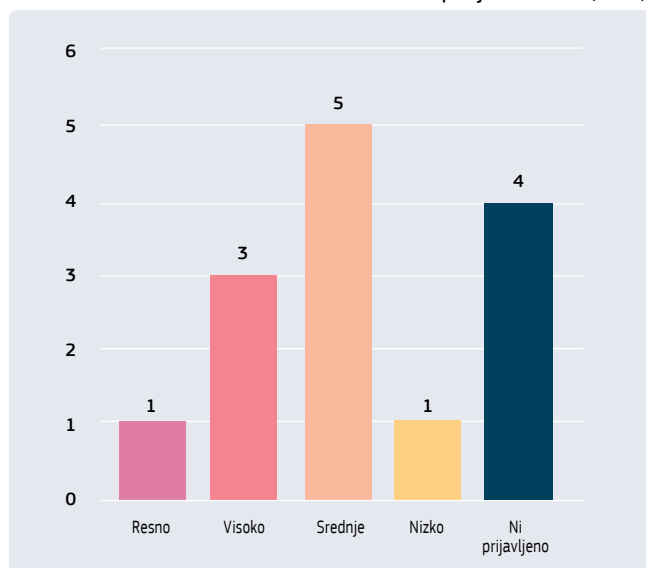
4. Ocene tveganja in ukrepi

4.1. Rezultati ocene tveganja

Vse naprave, ki so neposredno priključene na električno omrežje, morajo biti v skladu z direktivo LVD. Pri ocenjevanju, ali izdelek predstavlja tveganje, je treba upoštevati načela iz smernic RAPEX⁴. Te smernice določajo metodo za oceno tveganja, ki jo lahko uporabljajo organi za nadzor trga za oceno stopnje tveganja, ki ga potrošniški izdelki predstavljajo za zdravje in varnost potrošnikov, ter za odločitve, ali je potrebno izdati obvestilo v sistem Safety Gate. Posebno orodje smernic za oceno tveganja⁵ ali „orodje RAG“, namenjeno za izvajanje ocen tveganja (ki upošteva načela iz smernic RAPEX), je na voljo na spletnem mestu RAPEX in v aplikaciji RAPEX.

Slika 6 prikazuje stopnje tveganja (na podlagi ocen tveganja, ki so jih opravili organi za nadzor trga) vzorcev, ki niso izpolnjevali zahtev.

Slika 6 – Pregled stopenj tveganja za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=14)

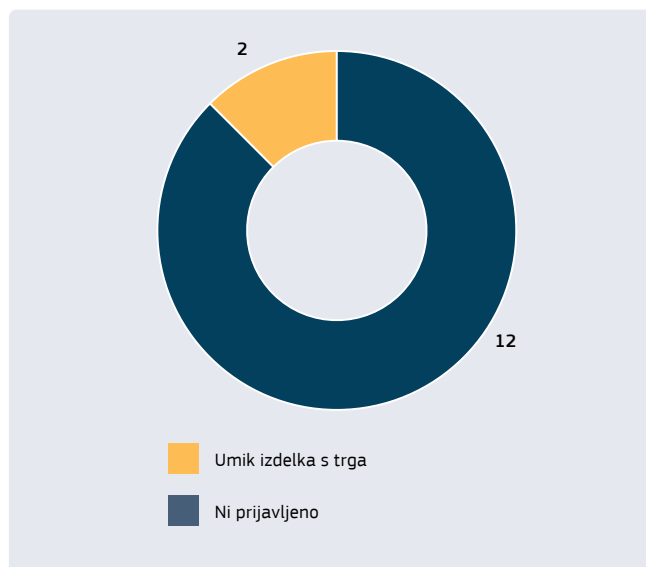
4.2. Korektivni ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov in opravljenih ocen tveganja se organi za nadzor trga odločijo, kateri korektivni ukrep je treba sprejeti v zvezi z izdelki, ki niso v skladu z zakonodajo EU in/ali veljavnimi standardi, pripravljenimi za pomoč pri oblikovanju varnih in skladnih izdelkov. Na sliki 7 so prikazani korektivni ukrepi, sprejeti v zvezi z izdelki, ki niso izpolnjevali zahtev.

Poleg tega so organi za nadzor trga pravno zavezani, da ob odkritju resnega tveganja oddajo obvestilo v sistem Safety Gate (v skladu s členom 12.1 Direktive o splošni varnosti proizvodov (2001/95/ES)⁶. Smernice RAPEX⁷ priporočajo tudi izdajanje obvestil o ukrepih, sprejetih v zvezi z izdelki, ki predstavljajo manj kot resno tveganje.

Po ukrepih, ki jih je sprožila kampanja skupnega preizkušanja (do 14. aprila 2023), sta bila s trga umaknjena dva izdelka. Ukrepi za druge izdelke, ki niso izpolnjevali zahtev, še niso bili sprejeti.

Slika 7 - Ukrepi, sprejeti za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=14)

⁴ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2019/417 z 8. novembra... – EUR-Lex (europa.eu)

⁵ RAG ECL V10 (europa.eu)

⁶ Uredba (EU) 2023/988 o splošni varnosti proizvodov je bila objavljena v Uradnem listu 23. maja 2023:

EUR-Lex - 32023R0988 - SL - EUR-Lex (europa.eu).

Veljati začne 12. junija 2023, uporabljati pa se začne 13. decembra 2024.

⁷ EUR-Lex - 4390682 - SL - EUR-Lex (europa.eu)

5. Sklepi in priporočila

5.1. Sklepi

Ozonskih čistilcev zraka in sterilizatorjev ne ureja nobena posebna zakonodaja za izdelke, razen LVD. Medtem ko obstaja standard (EN 60335-2-65), ki se lahko uporablja za ocenjevanje električne varnosti aparatov za čiščenje zraka za gospodinjstvo in podobne namene, za te posebne izdelke ni posebnih zahtev za ocenjevanje emisij ozona ali varnosti virov UV-sevanja. Zato so bili po analogiji uporabljeni najustreznejši razpoložljivi usklajeni standardi.

Dejavnost je pokazala zaskrbljujoče rezultate, saj 14 od 16 vzorcev ni izpolnjevalo zahtev iz načrta preizkušanja. Ta element kaže, da se gospodarski subjekti soočajo s težavami pri zmanjševanju posebnih nevarnosti novih proizvodov, saj ni standardov za njihovo

količinsko opredelitev, in tako lahko standarde uporabljajo le po analogiji.

Glavna ugotovljena tveganja so: električni udar, požar, izpostavljenost UV-sevanju nad mejnimi vrednostmi, ki lahko poškoduje oči in kožo, izpostavljenost ozonu nad mejnimi vrednostmi, ki lahko škoduje dihalnemu sistemu, tveganja, povezana z napačno uporabo izdelkov zaradi nepopolnih, nepravilnih ali manjkajočih opozoril, oznak in navodil.

Po ukrepih, ki jih je sprožila kampanja skupnega preizkušanja (do 14. aprila 2023), sta bila s trga umaknjena dva izdelka. Ukrepi za druge izdelke, ki niso izpolnjevali zahtev, še niso bili sprejeti.

5.2. Priporočila za deležnike

Naslednja priporočila temeljijo na rezultatih postopka preizkušanja in razpravah med organi za nadzor trga med projektom.

Za potrošnike

Pri nakupu ozonskih čistilcev zraka in sterilizatorjev bodite previdni, saj pri vseh vzorčenih in preizkušanih izdelkih obstajajo **splošna električna tveganja** in **tveganja, značilna za posamezne izdelke**.

Izdelke uporabljajte na ustrezen način in skrbno **upoštevajte navodila** glede časa in načina uporabe ter **bodite pozorni na opozorila** na napravah. Uporabljajte samo rezervne dele, ki jih je odobril proizvajalec.

Gre za novo vrsto izdelka in težave se lahko pojavijo na celotnem trgu (od uglednih blagovnih znamk do neuveljavljenih proizvajalcev).

Pri uporabi naprav za proizvodnjo ozona bodite previdni. Ozon je zelo koroziven, zato lahko slabo načrtovane naprave, ki proizvajajo visoke ravni te snovi, poslabšajo električno varnost.

Za gospodarske subjekte

Pri oblikovanju takšnih izdelkov med drugim poskrbite, da so izpolnjene naslednje zahteve:

- UV-sevanje ne pride v neposreden stik z očmi ali kožo;
- filtra izdelka ni mogoče odstraniti brez uporabe orodja in izdelka ni mogoče uporabljati brez filtra;
- izdelek ne proizvaja ozona, ki bi bil nevaren za uporabnika.

Čeprav **ni enotnega standarda za posamezen izdelek**, ki bi ga bilo mogoče uporabiti v fazi oblikovanja, so **osnovna načela oblikovanja za varnost električnih izdelkov** dobro uveljavljena in jih je treba upoštevati.

Obstajajo ustrezni standardi, ki jih je mogoče uporabiti za oceno zasnov v zvezi s posebnimi značilnostmi izdelka in ki jih je treba uporabiti za zagotovitev, da so izdelki „varni“ v skladu z direktivo LVD ter ne predstavljajo tveganja za poškodbe uporabnikov in drugih oseb.

Obveščajte o **delovanju izdelka** ter zagotovite **informacije o tem, kako in kje ga uporabljati**.

Za javne organe

Prizadevanja za nadzor trga še naprej osredotočajte na ozonske čistilce zraka in sterilizatorje. Gre za nastajajoč proizvodni sektor, ki zahteva precejšnje posege za zagotavljanje skladnosti in obvladovanje trenutnega tveganja. Izobražujte potrošnike o tveganjih, ki jih ti izdelki predstavljajo.

Za organe za standardizacijo

Razmislite o **pripravi standarda posebej za ta razred izdelkov**, glede na njihovo očitno priljubljenost in težave, ki jih imajo proizvajalci pri izdelavi varnih in skladnih izdelkov.

Razmislite o pripravi **zahtev za ustrezno oceno učinkovitosti** teh izdelkov.

1. Kaj so projekti CASP?

Projekti usklajenega delovanja za varnost izdelkov (CASP) omogočajo vsem organom za nadzor trga (MSA) iz držav Evropske unije/Evropskega gospodarskega prostora, da sodelujejo pri krepitvi varnosti izdelkov, ki so dani v promet na evropski enotni trg.

CASP 2022 vključuje šest dejavnosti, povezanih s posameznimi izdelki in štiri horizontalne dejavnosti.

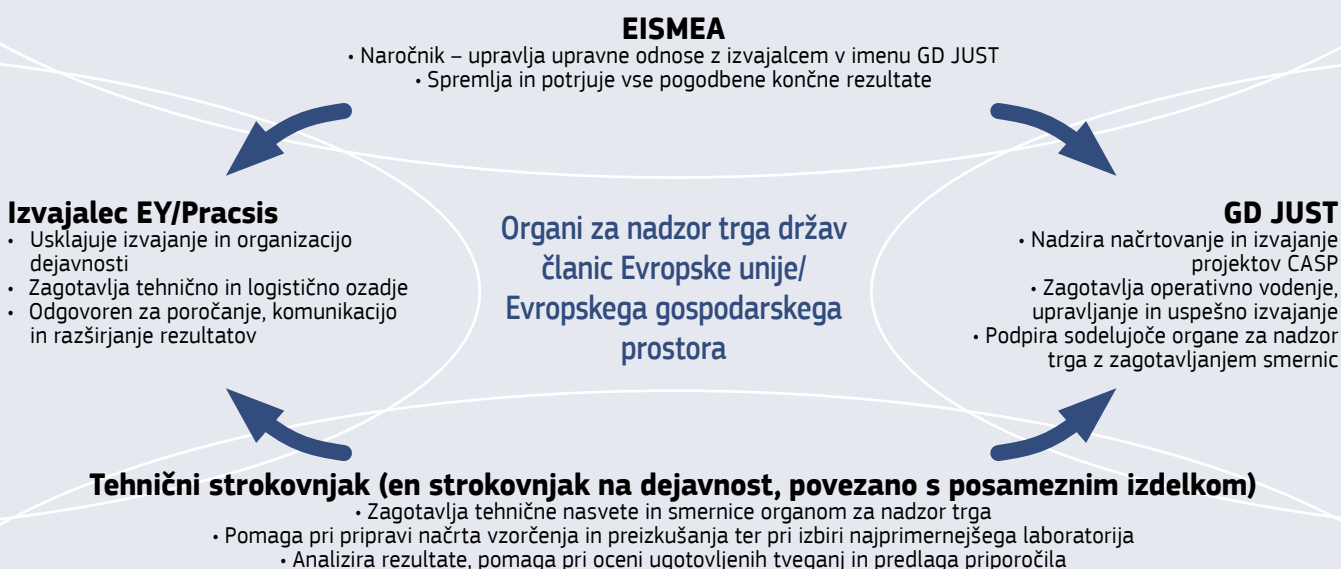
Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki, preskušajo različne vrste izdelkov, ki lahko predstavljajo tveganje za potrošnike. Izdelke izberejo in zberejo vključeni organi za nadzor trga in se pregledajo s skupno dogovorjenim načrtom preizkušanja.

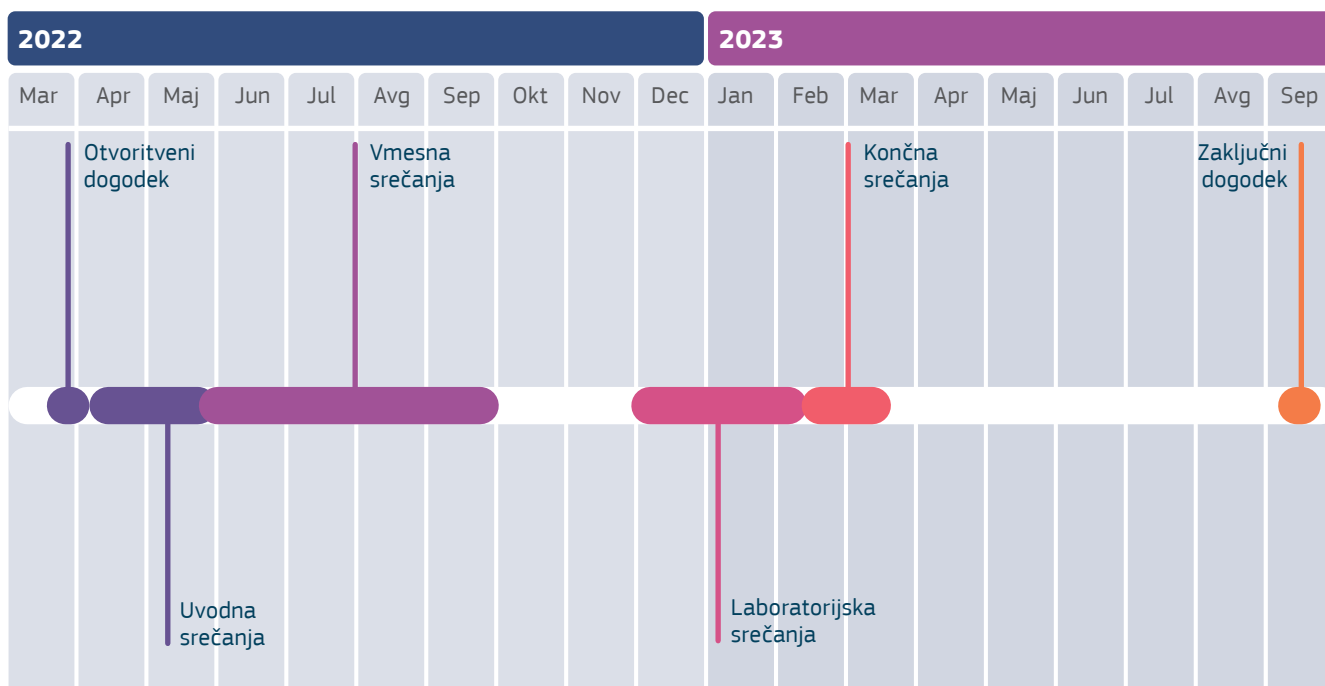
Horizontalne dejavnosti zagotavljajo forum za organe za nadzor trga za izmenjavo idej in najboljših praks. Pod vodstvom tehničnega strokovnjaka razvijajo skupne pristope, postopke in praktična orodja za nadzor trga.

Vloge in odgovornosti

2. Delovni načrt za dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki

Neprekinjena notranja komunikacija prek platforme Wiki Confluence

UVEDBA	VZORČENJE IN PREIZKUŠANJE	POROČANJE	ZUNANJE KOMUNIKACIJE
Teoretična raziskava	Laboratorijski razpisni postopek	Ocena tveganja	Razvoj komunikacijskega orodja
Pogovori o določanju obsega	Izbira laboratorija in sklenitev pogodbe	Usklajevanje ukrepov, ki so jih sprejeli organi za nadzor trga	Razvoj komunikacijskih sporočil
Osnutek načrta preizkušanja in vzorčenja	Vzorčenje in prevoz	Priprava končnih poročil	Začetek komunikacijske kampanje
Laboratorijsko kartiranje	Postopek preizkušanja in poročila o preizkusih	Odstranitev ali vračilo vzorcev organom za nadzor trga	Ocena učinka

3. Orodja in procesi dejavnosti, povezanih s posameznimi izdelki

0

Postopek pred CASP

GD JUST izvaja prednostno določanje nalog za izbiro kategorij izdelkov. Šest kategorij izdelkov CASP 2022 so izbrali sodelujoči organi za nadzor trga s posvetovanjem, ki ga je organiziral GD JUST.

1

Potrditev načrtov preskušanja in vzorčenja

Tehnični strokovnjaki pripravijo načrte, ki temeljijo na povratnih informacijah organa za nadzor trga in razpoložljivem proračunu. Osnutki so predstavljeni na uvodnem srečanju, nato pa jih organi za nadzor trga natančno prilagodijo in potrdijo prek platforme Wiki.

2

Izbira laboratorija

Ekipa izvajalca načrtuje laboratorije in z njimi vzpostavi stik za zbiranje cen in drugih informacij. Po uvodnem srečanju se začne razpisni postopek in ponudbe se ocenijo. Med vmesnimi srečanji se sodelujoči organi za nadzor trga odločijo, kateri laboratorij bodo izbrali.

3

Zbiranje in prevoz vzorcev

Organi za nadzor trga zbirajo ustrezne vzorce s svojih nacionalnih trgov in jih registrirajo v kodifikacijski datoteki. Po opravljenih predhodnih pregledih organi za nadzor trga pošljejo vzorce v laboratorij.

4

Preizkušanje in dostava poročil o preizkusih

Laboratorij preizkuša vzorce v skladu z dogovorjenim načrtom testiranja in naloži poročila o preizkusih na platformo Wiki. Organi za nadzor trga po potrebi zaprosijo za pojasnila in odobrijo poročila.

5

Ocena tveganja

Tehnični strokovnjak in organi za nadzor trga med laboratorijskim srečanjem pripravijo scenarije na podlagi izbranih vzorcev in analizirajo tveganja. Organi za nadzor trga izvajajo ocene tveganja za vse vzorce, ki ne izpolnjujejo zakonskih zahtev.

6

Nalaganje scenarijev v orodje smernic za oceno tveganja

Scenariji, pripravljene v okviru projekta, se naložijo v orodje smernic za oceno tveganja.

7

Ukrepi, ki so jih sprejeli organi za nadzor trga

Organi za nadzor trga sprejmejo ustrezne ukrepe za zadevne izdelke in jih prijavijo v sistemu Safety Gate.

8

Zunanje komunikacije

Zunanje komunikacijske dejavnosti se začnejo na zaključnem dogodku. Temu bo sledila 2–3-tedenska vseevropska komunikacijska kampanja.

Orodja

Audiovizualni posnetki, naslovljeni na potrošnike in splošno občinstvo, se pripravijo za vsako dejavnost, povezano s posameznimi izdelki, hibridno dejavnost in celoten projekt CASP 2022.

Infografike, naslovljene na gospodarske subjekte, se pripravijo za projekt CASP 2022, in sicer za vsako dejavnost, povezano s posameznimi izdelki.

Za vsako dejavnost in projekt CASP 2022 se pripravijo **končna poročila**. Prevedena so v vse uradne jezike EU ter v norveščino in islandščino.

Kanali

Komunikacijsko gradivo se razširja s:

- [Spletnim mestom EK CASP](#)
- Nacionalnimi komunikacijskimi kanali organov za nadzor trga
- Ustreznim tiskom in drugimi deležniki

EVROPSKA KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Evropska komisija ni odgovorna za posledice ponovne uporabe te publikacije.

© **Evropska unija, 2023**

Politika Evropske komisije o ponovni uporabi dokumentov se izvaja na podlagi Sklepa Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39). Če ni drugače navedeno, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe.

Za uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti Evropske unije, je morda treba za dovoljenje zaprositi neposredno imetnike pravic.

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa:
https://europa.eu/european-union/index_sl

Urad za publikacije
Evropske unije

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03623-5 doi:10.2838/449628 DS-03-23-173-SL-N